

Sb. n. s. vyloženo, že z účelu opatření nařízených v § 22 žel. provoz. řádu čís. 1/52 ř. z., podle něhož mají býti dveře vagonů na podélné opatřeny dvojí závorou, a v § 95 téhož provozního řádu, podle něhož nesmí cestující za jízdy vlaku ani vystupovati, ani nastupovati, ani zbytečně dveře otevírati a na plošinu vkročiti, jest usuzovati na to, že dveře vagonu musí býti za jízdy uzavřeny na obě závory, i když se to v těchto předpisech přímo nenařizuje, a že tedy jde o příhodu v dopravě, nebyly-li v době příjezdu do stanice dveře vagonu řádně, t. j. na obě závory uzavřeny. Neprávem proto oba nižší soudy nepřihlížely k žalobnímu tvrzení, předneseném již v řízení před soudem první stolice a opakovanému i v odvolacím spise, že dveře vagonu byly na opačné straně od výstupní stanice otevřeny po případě, že nebyly nedopatřením tyto dveře uzamčeny, takže se otevřely. Nesejde na tom, že žalobkyně sama projevila v žalobě právní názor, že jest pokládati za událost v dopravě trnutí vlaku při rozjíždění ze stanice, jeho odjezd ze stanice bez ohledu na její volání, aby jí byly dveře vagonu na výstupní straně otevřeny a neotevření těchto dveří včas. Tento její právní názor nebyl pro soud závazný, neboť soud jest při právním posuzování předneseného skutkového děje zcela samostatný, iedaže strany daly zřejmě na jevo, že si přejí, aby věc byla rozsouzena jen z určitého právního hlediska, čemuž však v tomto sporu tak není, jak patrné z toho, že i v řízení před první stolicí i v opravném řízení žalobkyně setrvala na uplatňování skutečnosti, že dveře vagonu na opačné straně, odvrácené od stanice, nebyly uzamčeny po případě, že nebyly otevřeny. Zůstalo tudíž v tomto bodě řízení neúplné.

Čís. 15402.

Poměr mezi spolkem (odborovým svazem) a jeho sekretariátem.

Pokud ručí svaz, poskytující podle svých stanov svým členům právní ochranu ve věcech pracovních poměrů, za útraty právního zastoupení svého člena, byl-li advokát k tomuto zastupování vyzván sekretariátem svazovým.

(Rozh. ze dne 17. září 1936, Rv I 2824/34.)

Žalovaný svaz zřídil a udržuje si sekretariát, který používá razítka sdružení a vyřizuje veškerou korespondenci na papíru opatřeném statutárním označením svazu. Žalobce byl tímto sekretariátem uvědoměn, že člen svazu Ferdinand Z. má spor s jistým Servatiem K-em v pracovní věci, a sekretariát žádal dopisem žalobce, aby převzal právní zastoupení dotčeného člena v této věci, dodávaje, že případné útraty sporu zapraví svaz (»Kommen für die eventuellen Prozesskosten wir auf«). Žalobce vyhověl žádosti v dopise a převzal zastoupení Ferdinanda Z-a v naznačené právní věci, dal si jím podepsati plnou moc a uvědomil četnými dopisy, adresovanými vždy na svaz, pravidelně o postupu sporu a o jeho výsledku. Žalobce nebyl za celou dobu sporu uvědoměn žalovaným svazem, že svaz Ferdinandu Z-ovi neposkytl právní ochranu, že ho infor-

mace o průběhu sporu nezajímají, ani nebyl svazem vyzván, aby se zdržel dalšího zastupování Ferdinanda Z-a. Naopak v dopise ze dne 22. června 1930 děkuje sekretariát žalobci za jeho účinnou intervenci v dotčené právní záležitosti a žádá, aby podnikl veškeré další kroky, jež má za nutné a účelné. N i ž š í s o u d y nevyhověly žalobě na zaplacení palmárního účtu za zastupování Ferdinanda Z-a, jež podal žalobce na žalovaný svaz.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Podle stanov jest úkolem svazu mezi jiným, aby poskytoval členům právní ochrany ve věcech jejich pracovních poměrů (§ 3 f) stanov). Dále předpisují stanovy, že svaz proti třetím osobám zastupuje předseda případně jeho náměstek (§ 42), že předseda případně jeho náměstek podpisují platně všechny písemnosti svazu («alle Vereinsschriften»). Z toho vyplývá, že procesní plnou moc může platně uděleti jen předseda (případně náměstek předsedův). Sekretariát jest jen úřednou svazu, členové sekretariátu jsou jeho zaměstnanci a písemné příkazy sekretariátu dané třetí osobě, týkající se vedení sporu a převzetí nákladů za procesní úkony, nejsou závazné pro žalovaný svaz, hledí-li se k ustanovením §§ 42 a 43 stanov. Avšak žalobní nárok jest odůvodněn s hlediska předpisu § 1315 obč. zák., ježto žalovaný svaz —, jak z okolností případu patrné — k obstarávání svých záležitostí použil osob nezdatných (zaměstnanců v sekretariátu) a vznik škody jest v příčinné souvislosti s jejich nezdatností. Nejvyšší soud odůvodnil v četných rozhodnutích, k nimž pro stručnost se jen poukazuje (Sb. n. s. 5110, 8080, 9930 a j.), zásadu, že pojem zdatnosti se nevyčerpává pouhou způsobilostí k nějakému povolání, nýbrž tato zdatnost musí býti provázena také nejlepší vůlí schopností skutečně vynaložiti a předpokládá i náležitou píli, dokonalou svědomitost a naprostou dbalost. Členové sekretariátu museli si býti vědomi ustanovení stanov a jednacího řádu svazu a jimi se přesně řídit. Nemohlo jim ani ujíti, že sekretariát sám není oprávněn pověřiti advokáta právním zastupováním člena svazu a zavázati se jménem svazu k náhradě útrat tohoto zastupování, a že toto právo bylo ve stanovách vyhrazeno předsedovi svazu případně jeho náměstkovi. Nesejde ani na tom, že spolužalovaný Ferdinand Z. ujistil sekretáře M., že mu byla zajištěna právní ochrana v jeho pracovní věci předsedou svazu, na něhož se již obrátil, nýbrž bylo povinností sekretariátu, by se o správnosti toho údaje přesvědčil dotazem na svaz a opatřil si souhlas k udělení plné moci žalobci. Sekretariát nejen to opominul, nýbrž když žalobce v četných dopisech sekretariátu sice zaslaných, avšak adresovaných výslovně žalovanému svazu oznámil svazu převzetí právního zastupování Ferdinanda Z. sekretariátem mu nabídnutého a pak pravidelně uvědomoval žalovanou stranu (t. j. svaz) o postupu sporu a jeho výsledku, ponechal si sekretariát prostě tyto dopisy, nezaslal je žalovanému svazu, jak to bylo jeho povinností, do-
pisoval dále se žalobcem ve věci týkající se právní ochrany člena Z.

a znemožnil svým jednáním po případě opominutím, že žalobce nebyl uvědoměn svazem, že tento jmenovanému Ferdinandu Z. neposkytl právní ochrany a že žalobce nebyl svazem vyzván, aby se zdržel dalšího zastupování Ferd. Z. Jest tedy na biletě, že zaměstnanci v sekretariátu nevykonávali služební povinnosti podle svých předpisů tak, jak měli je vykonávat, a škoda žalobci vzniklá způsobena byla porušením služební povinnosti zaměstnanců svazu v jeho sekretariátu a tkví právě ve vyličeném nedostatku jejich pílě a svědomitosti. Za nezdatnost zaměstnance ručí zaměstnavatel i tehdy, když mu jeho nezdatnost nebyla známa a známa býti nemohla, kterouž zásadu nejvyšší soud vyslovil a odůvodnil již v rozhodnutích (Sb. n. s. 12624, 8080, 4586 a j.), a stačí podle okolností případu i ojedinělé nedopatření zjednané osoby, osvědčena-li jím její nezdatnost podle § 1315 obč. zák., když bylo rázu tak hrubého, že o sobě prozrazovalo nedostatek mravní spolehlivosti zjednané osoby (Sb. n. s. 9930). V souzené věci se dopustili zaměstnanci sekretariátu — jak z vyličeného zjevo — řady vážných nedopatření, a to po delší dobu, takže předpoklady ručení zaměstnavatelky za tyto nespolehlivé a nezdatné zaměstnance je opodstatněno (§ 1315 obč. zák.).

Čís. 15403.

Předpisy vlád. nařízení č. 160/34 Sb. z. a n. jsou donucovacími předpisy právními.

Obecně prospěšné stavební družstvo může i teprve v opravném řízení uplatňovati, že bylo vydáno nařízení podle § 3, odst. 1 cit. vlád. nař.

Pojem zákazu vymáhání částek, kterými členové přispěli k úhradě stavebního nákladu z vlastního jmění. Nerozhoduje, že osoby, jež vymáhají zmíněné částky na družstvu, jsou ještě členy družstva.

(Rozh. ze dne 17. září 1936, Rv I 1578/35.)

Žalobce dav výpověď z bytu v domě žalovaného stavebního družstva, jehož byl členem, domáhá se na žalovaném družstvu, které výpověď jeho přijalo, vrácení členského podílu a zálohy v zažalované výši tvrdě, že nesouhlasil s dodatečnou změnou stanov, podle níž stavební záloha jest nevypověditelná. První soud žalobu zamítl a neměl při tom zření na to, že žalované družstvo podalo žádost podle § 3 vl. nař. č. 160/34. Odvolací soud nevyhověl dovolání, pokud směřovalo do výroku o pohledávce samé, zrušil však rozsudek prvního soudu ve výroku o úrocích a uložil prvnímu soudu v této části nové jednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí, ale až uplyne doba určená podle § 3 vládního nařízení ze dne 13. července 1934, č. 160 Sb. z. a n.